

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 84 § lagen om allmänna vägar**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av det stadgande i lagen om allmänna vägar enligt vilket kommunen är skyldig att betala ersättning till staten för de kostnader som byggandet och underhållet av bygdevägarna inom kom-

munens område medför. Enligt propositionen befrias kommunerna helt från att delta i kostnaderna för färjor på bygdevägarna.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1994.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt den ändring (71/93) av 96 § lagen om allmänna vägar som träder i kraft vid ingången av 1994 kan kommunerna inte längre beviljas lättnader i fråga om de bygdevägsersättningar som de skall betala eller befrias från att betala ersättning. I sitt svar på regeringens proposition angående lagändringen (RP 171/1992 rd.) förutsatte riksdagen att lagen om allmänna vägar ändras eller att trafikministeriet annars genom beslut ser till att den ekonomiska situationen i kommuner med färjor på bygdevägar inte försämras med anledning av lagen.

I propositionen föreslås att 84 § lagen om allmänna vägar skall ändras i överensstämmelse med riksdagens uttalande. Enligt paragrafens gällande lydelse är kommunen, om staten är väghållare, skyldig att till staten utge ersättning för de kostnader som byggandet och underhållet av bygdevägarna inom kommunens område medför, dock inte i det fall att bygdevägskostnaderna föranslås av byggande eller underhåll av en landsväg. Enligt propositionen skall kostnaderna för färjor på bygdevägarna inte längre räknas till de bygdevägskostnader för vilka kommunerna skall betala ersättning till staten. I begreppet "färja" ingår de färjor som nämns i riksdagens uttalande. Samtidigt

föreslås att det gällande stadgandet i 84 § om de bygdevägskostnader som föranslås av byggandet eller underhållet av en landsväg blir ett separat 2 mom. Eftersom bygdevägskostnaderna föranslås förutom av vägbyggen också av byggandet av järnvägar, statliga flygfält och kanaler, vilket för kommunerna om de blir tvunga att delta i dessa kostnader blir oskäligt dyrt, föreslås att momentet ändras så att av kommunerna inte utkrävs bygdevägsersättningar, varken när vägarna byggs eller i samband med väghållningen.

I fråga om vissa bygdevägsfärjor har kommunen med sitt samtycke utsetts till väghållare. Stadgandena om fastställande av statens andel och erläggande av andelen till kommunen i dessa fall ingår i lagens 88 §. Kommunerna skall givetvis även i dessa fall befrias från färjkostnaderna, och staten skall således svara helt även för kostnaderna för de bygdevägsfärjor som kommunen håller och sköter. Avsikten är inte att i detta sammanhang upphäva eller ändra de beslut enligt vilka kommunen utsetts till väghållare.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

När statsunderstödet för bygdevägskostna-

der vid ingången av 1994 faller bort med anledning av den ovan nämnda ändringen av 96 § lagen om allmänna vägar, skulle detta medföra tilläggskostnader för de kommuner på vilkas område det finns färjor på bygdevägarna. För mindre bemedlade kommuners del kan dessa tilläggskostnader vara betydande. Färjkostnadernas andel av bygdevägs-kostnaderna varierar kommunvis mellan 30 och 90 %. Då en kommun betalar ersättning till staten för total-kostnaderna för underhållet av bygdevägarna inom kommunens område, höjer färjkostnaderna på motsvarande sätt det ersättningsbelopp som kommunen skall betala. Då kommunerna 1994 inte heller längre kan beviljas lättnad i fråga om färjkostnaderna, kan effekten av bygdevägsersättningen som mest fall vara ca 1 penni per skattöre för en enskild kommun.

Det sammanlagda antalet färjor på bygdevägarna är 19. De årliga underhållskostnaderna för dessa är ca 15 milj. mk på 1992 års nivå. Den ersättning som kommunerna skall betala till staten för dessa är ca 2 milj. mk. Då det gäller kostnader för byggandet bygdevägar har färjkostnaderna ingen betydelse för beloppet av de ersättningar som kommunerna skall betala.

I statsbudgeten för 1993 har under momenten 12.31.22. och 12.31.23. som kommunernas andel i underhållet av bygdevägar upptagits 65 milj. mk och i byggandet av bygdevägar 41 milj. mk, dvs. sammanlagt 106 milj. mk. Befrias kommunerna från att delta i kostnaderna

för bygdevägsfärjor, minskar statens inkomster speciellt i fråga om kommunernas underhållsandel med nämnda ca 2 milj. mk från och med 1994. Minskningen är mindre än 2 % av statens bygdevägsinkomster.

Den föreslagna ändringen av 84 § 2 mom. har inga direkta ekonomiska verkningar. De verkningar ändringen föranleder kommer att kunna skönjas först i samband med enskilda järnvägs-, flygfälts- och kanalprojekt.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid trafikministeriet. Utlåtanden om den har begärts hos finansministeriet, kommunernas centralorganisationer och vägverkets centralförvaltning.

4. Ikraftträdande

Propositionen har nära samband med den nämnda lag om ändring av 96 § lagen om allmänna vägar som träder i kraft vid ingången av 1994. Lagen föreslås därför träda i kraft den 1 januari 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 84 § lagen om allmänna vägar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 84 § lagen den 21 maj 1954 om allmänna vägar (243/54), sådant detta lagrum lyder i lag av den 23 januari 1981 (51/81), som följer:

84 §

Är staten väghållare, är kommunen skyldig att, enligt vad som stadgas nedan, till staten betala ersättning för de kostnader som bygandet och underhållet av bygdevägarna inom kommunens område medför, dock inte för kostnaderna för färjor på bygdevägarna.

Hos kommunerna upp bärs inte ersättning för de kostnader som nämns i 1 mom., om kostnaderna föränleds av byggande eller underhåll av landsväg, järnväg, flygfält eller kanal.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Helsingfors den 1 oktober 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Trafikminister *Ole Norrback*

Lag

om ändring av 84 § lagen om allmänna vägar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 84 § lagen den 21 maj 1954 om allmänna vägar (243/54), sådant detta lagrum lyder i lag
av den 23 januari 1981 (51/81), som följer:

Gällande lydelse

84 §

Är staten väghållare, är kommun skyldig att, i enlighet med vad nedan stadgas, till staten utgiva ersättning för de kostnader som byggandet och underhållet av bygdevägarna inom kommunens område medför, dock inte i det fall att bygdevägskostnaderna föranleds av byggande eller underhåll av landsväg.

Föreslagen lydelse

84 §

Är staten väghållare, är kommunen skyldig att, enligt vad som stadgas nedan, till staten betala ersättning för de kostnader som byggandet och underhållet av bygdevägarna inom kommunens område medför, dock inte *för kostnaderna för färjor på bygdevägarna.*

Hos kommunerna uppbärs inte ersättning för de kostnader som nämns i 1 mom., om kostnaderna föranleds av byggande eller underhåll av landsväg, järnväg, flygfält eller kanal.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.